

# NOORD-BRABANDER.

Zaterdag, 4 Februarij.

DICERE VERUM QUID VETAT?  
Horatius.

## DUITSCHLAND.

In den nacht van den 23 op den 24 Januarij, heeft men te Genève, Bazel, Bern, Solothurn, en hier en daar aan den Boven-Rhijn, twee schokken van aardbeving gevoeld, die telkens eenige seconden hebben geduurd. De eerste werd door een onderaardsch gedruisch, naar dat van een omver stortenden grooten steenhoop gelijkende, voorafgegaan. Ofschoon in vele woningen het huusraad door deze aardbeving in beweging kwam, heeft zij toch, zoo ver men weet, nergens schade gedaan.

— Men schrijft uit Napels, dd. 17 Januarij.

Ll. Zondag is alhier de huwelijks-viering des Konings met de Aartshertogin Theresia van Oostenrijk, onder het bulderen van het geschut, openlijk bekend gemaakt. In alle kerken werden gebeden voor het doordruichte paar uitgestort en des avonds was de stad verlicht.

— Het *Journal d'Odessa* bevat het volgende bericht uit Alexandrie (in Egypte), dd. 18 November j.

Alhier heerscht sedert verscheidene maanden eene soort van hongersnood, en de regering tracht daaruit het grootst mogelijk voordeel te trekken. Op de markten ziet men geen graan; maar, ofschoon in Opper-Egypte van hetzelfde overvloed is; maar de regering verbiedt den uitvoer, om bedorven graan in kleine hoeveelheden tot hooge prijzen te kunnen verkoopen. Andere levensmiddelen zijn even zoo schaars, en men kan zich een denkbeeld van den toestand des landbouws vormen, wanneer men verneemt, dat men sedert verscheiden maanden in Opper-Egypte zich van Russische boter bedient. Als dit zoo voortgaat, zal men weldra nog andere levensbehoeften van buiten 's lands moeten invoeren. Om zulk eenen toestand voort te brengen, werd onderdaan het geheele verwoestingtalent van Mohamed-Ali en zijne raadgevers vereischt. Het platte land is derwijze ontvolkt, dat geen akker meer kan bebouwd worden. Daarom doet nu ook de regering thans uit de steden de Arabische bedienden der Europeers met geweld, als galeislaven twee aan twee gekluisterd, naar de dorpen slepen, om den grond te bebouwen.

— Uit Straasburg wordt dd. 25 Januarij gemeld:

De merkwaardige nitspraak der Straasburgsche Jures, in de zaak der zamenzwering van 30 October j., is geschikt om verbazing te verwekken, bij ieder die den eed en de attributen van eene Jury begrijpt. De stemming hier in Straasburg is thans verschillend van die op den dag van het vonnis. De serenaden hebben de lieden verstandig gemaakt, en bij de oppositie-partij alhier, heeft een ander gevoel den triomf vervangen.

Van het alhier in garnizoen liggend bataillon pontonniers, is de kompagnie, die zich het meest bereidwillig getoond heeft om de luitenant Laity in zijn misdadig opzet te ondersteunen, verleden Zondag van hier vertrokken, om in Afrika voor de nieuwe expeditie van Constantine gebruikt te worden.

## FRANKRIJK.

PARIS, den 30 Januarij.

Sedert eenige dagen merkt men veel drukte bij de verschillende ministerien op. Men wil, dat het met de aanbieding van staatkundige ontwerpen van wet nog niet is afgelopen, en dat men zich, onder anderen, bezig houdt met het maken van een nieuw bijvoegsels tot de wet op de geheime genootschappen. De wijs, waarop de hernieuwing der bureaux van de kamer der afgevaardigden heeft plaats gehad, doet het ministerie hopen, dat de vertegenwoordiging deze en andere ontwerpen wel zal goedkeuren. Er is reeds vroeger gezegd, dat het ministerie, het ontwerp van wet omtrent het te regt stellen der militairen voor de krijgsraden aanbiedende, heimelijk den wensch voedde, dat hetzelfde niet zoodanig als het voorgesteld was, mogt worden aangenomen, omdat men die wet als onuitvoerlijk beschouwde, maar dat men daaraan eene meerdere uitbreiding zou geven. Thans wil men, dat de heer Jaubert zal voorstellen, dat burgers, die in eene zaak met militairen betrokken mogten zijn, met deze laatste mede voor den krijgsraad zullen gebragt worden, in plaats van door den burgerlijken regter gevonnisd te worden. Het ministerie zou het doen van zoodanig voorstel niet op zich durven nemen, en die zorg aan een van dezelfs ijverigste voorstanders willen opdragen. Daar zoodanige wet echter geheel in strijd is met het door den minister van oorlog voorgedragen ontwerp, waarbij wel duidelijk verklaard wordt, dat een ieder zal gevonnisd worden voor de natuurlijke regtbank van den stand, waartoe hij behoort, is men zeer naar den uitslag benieuwd.

— De zoogenaamde Mevrouw Gordon, die bij het gehouden rechtsgeding te Straasburg op de bank der beschuldiging is verschenen, en daarbij gebleken is, eene listige boeleerster te zijn, die door hare schoonheid en treken den kolonel Vaudrey tot deelneming aan de zamenspanning van Lodewijk Bonaparte heeft verleid, bevindt zich thans te Parijs. Zij is eene zangeres van beroep, en zal, zoo men zegt, in de Fransche hoofdstad openbare concerten geven. De politie laat evenwel deze vrouw naauw bewaken. Ook de luitenant Laity, een der medepligtigen aan de zamenspanning, is te Parijs aangekomen. De overste Parquin heeft van zijn landgoed in Zwitserland geschreven, dat hij van de wonde, die hem in het tweegevecht met den kolonel Taillandier is toegebracht, geheel is hersteld; en van de bewoorders van dien omtrek menigvuldige bewijzen van belangstelling ontvangt. Nog stuitender dan dit alles, is wel het in een der Parijsche berigten vermeld gerucht, dat de kolonel Vaudrey, in plaats van na de gevallen vrijpraak te trachten van zich te doen vergeten, zich als kandidaat voor de betrekking van afgevaardigde uit het departement Côte d'Or, waarvan Lyon de hoofdplaats is, heeft opgedaan. Men kan evenwel niet gelooven, dat hij tot lid der wetgeving verkozen zal worden.

— De hertog van Orleans is gisteren naar Vincennes gereden om proeven met eene nieuwe soort van vuurpijlen bij te wonen. Deze proefnemingen hebben alle verwachting overtroffen, zoodoort door de verre vlugt der brandpijlen als door het spoedig in vlam zetten der voorwerpen, waarmede zij in aanraking kwamen.

— De bediende aan het postkantoor te Besançon, die het postmerk op de brieven drukt, was bijkans het slagtoffer geweest van eene losbarsting, die veroorzaakt werd door de ontploffing van een donderpoeder, dat in eene brief besloten was; de brief vloog in verscheiden stukken, en de postbediende kwam met eene ligte wond aan de hand vrij. Uit een in het werk gesteld onderzoek is gebleken, dat eene dame op deze wijze de ongepaste nieuwsgierigheid van haren schoonbroeder had willen straffen, die de brieven zijner vrouw opende. Deze bestraffing zou waarlijk te zwaar wezen.

— De *Charivari* is gisteren wederom in beslag genomen, evenzeer als een nieuw legitimistisch blad *le populaire royaliste*.

— De hertog de Lavauguyon, gewezen pair, is alhier overleden. Hij is de laatste van zijn geslacht en kleinzoon van den gouverneur van drie koningen, Lodewijk XVI, Lodewijk XVIII en Karel X.

— De Maarschalk Clausel was heden morgen nog niet alhier aangekomen; hij werdt echter, in den loop van den dag verwacht.

— Men spreekt van een duel dat tusschen twee bekende rechtsgeleerden heeft plaats gehad ten gevolge van een verschil over eene plaats uit de Pandecten; hij die beweerde dat op de bedoelde plaats een commisspunt volgen moest, heeft eenen steek in den voorarm bekomen. Zijn wederpartij hield vol, dat het een dubbelpunt moest zijn, en beriep zich op de tekst van Tribonianus.

Bijzondere berigten uit Parijs van den 31sten Januarij vermelden, dat Koning Lodewyk Philips, sedert het groote bal ten hove, aan de algemeen heerschende ziekte, de griep leidt. Ook de minister van Financien, de heer Duchâtel, is daardoor aangetast, en heeft, even als de eerste minister Molé, aangekondigd, dat hij, wegens ongesteldheid, gedurende de eerste acht dagen niemand kan ontvangen. Van de leden der wetgevende kamers worden insgelijks zoo velen door deze soort van verkoudheid gekweld, dat men het schorsen van de zittingen der Afgevaardigden voor geenszins onmogelijk houdt.

— De beruchte mevrouw Gordon en de luitenant der pontonniers Laity, die beider in het rechtsgeding te Straasburg betrokken zijn geweest, hebben zich in den avond van den 31sten Januarij te Parijs op een openbaar concert vertoond, alwaar zij aller oogen tot zich trokken. Men meent, dat de minister van Oorlog aan deze onbeschaamdheid van den luitenant een erand heeft gemaakt, door hem te bevelen van onmiddelijk Parijs te verlaten. Als nog in werkelijke dienst, mogt hij aldaar niet verblijven, zonder eene uitdrukkelijke magtiging des ministers.

## SPANJE.

Van Madrid wordt dd. 22 Januarij geschreven: In de zitting van gisteren hebben de Cortes de dictand voortgezet over het rapport der commissie voor geestelijke zaken betreffende de Bisschoppen en Prelaten. Het 3de artikel is aangenomen. Hetzelfde houdt in, dat de Bisschoppen hunne jaarwedden niet

zullen kunnen ontvangen, dan wanneer zij binnen het gebied van hun bisdom wonen, tenzij wegens staats- of kerkelijke belangen gemagtigd afwezig te zijn. Op eene aanmerking van den heer Farançon is het 4de artikel aan de commissie verzonden, om eene nieuwe redactie te ondergaan. De zitting van den 22sten heeft niets van belang opgeleverd.

— Uit het noorden van Spanje verneemt men weinig nader. De groote hoeveelheid sneeuw, die de wegen bedekt, schijnt daar nog de krijgsverrigtingen te stremmen. Te Bilbao en te San Sebastian begint, ten gevolge der talrijke aldaar bijeengetrokkene krijgsvenden, gebrek aan levensmiddelen te heerschen, terwijl het stormachtige weder den aanvoer van elders belet. Don Carlos bevond zich den 23sten steeds te Durango.

Volgens een' brief van den bekenden baron Los Valles, die Don Carlos op zijnen togt door Frankrijk vergezelde, is het verlies der Carlisten bij het ontzet van Bilbao niet zoo groot geweest, als de Christinos en Britten hebben voorgegeven, en is hunne nederlaag meer aan de achtteloosheid van eenige Carlistische bevelhebbers, dan aan de dapperheid hunner vijanden toe te schrijven. Van de 12 stukken geschut, die zij hebben moeten achterlaten, waren elf op de Christinos veroverd, en Don Carlos kan nog over 60 stukken beschikken.

## ENGELAND.

LONDEN, den 3 Februarj.

Gisteren is het Parlement met de volgende aanspraak, namens Z. M., geopend:

«MYLORDS EN HEEREN!

«Wij zijn door Z. M. gelast u kennis te geven, dat Hoogstdezelve, bij voortdoring, van alle buitenlandsche Mogendheden de stelligste verzekeringen van derzelver vriendschappelijke gezindheid erlangt, en dat Z. M. vertrouwt, dat de ondervinding der zegeningen, welke de vrede over de volken verspreidt, ter bevestiging en waarborging van den tegenwoordigen staat van rust zal strekken.

«Z. M. betreurt, dat de burgerwist, welke de Spaansche monarchij geschokt heeft, nog niet tot een einde is gebracht; doch Hoogstdezelve heeft der Koningin van Spanje die hulp blijven verleen, tot welker verstreking Zijne Majesteit zich, bij het traktaat van het Viervoudig Verbond van 1834, wanneer het noodig mogt zijn, verbonden heeft, en Hoogstdezelve verheugt zich, dat zijne medewerkende magt nuttigen bijstand aan de troepen van H. Kath. Maj. heeft verleend.

«Er zijn in Portugal gebeurtenissen voorgevallen, welke voor een tijd, de inwendige rust van dat land dreigden te verstoren. Z. M. gelastte diensvolgens eene tijdelijke vermeerdering zijner scheepsmagt op den Taag, tot krachtadiger bescherming van de personen en den eigendom zijner onderdanen, te Lisabon gevestigd; en de admiraal, die over Zr. Ms. smaldeel het bevel voerde, had volmagt, om, in geval van nood, bescherming aan de persoon van de Koningin van Portugal te verleen, zonder, evenwel, in die vraagpunten van staatsregeling tusschen beide te komen, welke de strjdende partijen verdeelden.

«Z. M. heeft bevolen, dat de verslagen der commissarissen, benoemd om onderzoek te doen naar den staat der provincie Neder-Kanada, aan u zullen worden voorgelegd, en ons gelast uwe aandacht op dat gewichtig onderwerp te vestigen.

«Wij hebben voorts in last aan uwe ernstige overweging die bepalingen aan te bevelen, welke aan u ter verbetering van de wetgeving en het beleid der justitie zullen worden voorgesteld, met verzekering, dat Zr. Ms. bezorgdheid ter voltooiing van deze aangelegenheden even levendig blijft.

«Wij zijn uitgenoodigd, Zr. Ms. verlangen aan u kenbaar te maken, dat gij over zoodanige verdere maatregelen zult beraden, welke der Heerschende Kerk meerdere hechtheid geven, en eendragt en welwillendheid bevorderen zullen.

MIJNE HEEREN VAN HET HUIS DER GEMEENTEN!

«De begrotingen voor dit jaar zijn met het dringend verlangen tot inachtneming van eene wijze spaarzaamheid in den dienst, opgesteld. Z. M. heeft bevolen, dat dezelve u zonder verwijl zullen worden aangeboden. De toeneming van de staatsinkomsten heeft tot dus verre meer dan de verwachtingen, door de ontvangsten van vroegere jaren opgewekt, gebillijkt. Z. M. beveelt u aan, spoedig tot een hernieuwd onderzoek nopens de werking van de akte, die de oprigting van bijbanken vergunt, over te gaan. De beste waarborg tegen het verkeerd bestuur in het bankwezen, zal altijd gevonden worden in de ervarenheid en de rechtschapenheid van hen, wien de leiding der bankirigtingen is toevertrouwd, en in de behoedzaamheid en voorzorgen van het publiek; doch geene wetgevende bepalingen dient te worden verzuimd, welke de hechtheid dier lichamen, waarop het vertrouwen in den handel zoo zeer berust, maar verzekeren en vermeerderen.

«MYLORDS EN HEEREN!

«Zijne Majesteit heeft ons inzonderheid gelast, u opmerkzaam te maken op den toestand van Ierland en op het raadzame, dat er gelegen is, in het nemen van alle zoodanige maatregelen, welke tot verbetering van den staat van het Vereenigd Koninkrijk kunnen strekken. Hoogstdezelve beveelt aan uwe onmiddelijke overweging aan de tegenwoordige samenstelling van de gemeentebesturen in dat land, de inning der tienden, en de moeilijke, maar dringende zaak, tot het daarstellen van eenige wettelijke voorziening ten behoeve der armen, door voorzigtige

schikkingen en zoodanige voorzorgen tegen misbruik gewaarborgd, als uwe ondervinding en kennis der zaken u in staat stellen te beramen. Zijne Majesteit draagt u de behandeling van deze gewichtige aangelegenheden op, vertrouwende, dat gij wetten zult kunnen maken, in overeenkomst met de wenschen van Zijne Majesteit en de verwachting des volks. Z. M. is overtuigd, dat, wordt deze hoop vervuld, gij niet slechts tot het welzijn van Ierland, maar ook ter versterking van wet en staatsregeling dezes rijks zullen hebben medegewerkt, door dezer weldaden aan al de standen van Zr. Ms. onderdanen te schenken.

In het Hoogerhuis heeft lord Fingall het adres van antwoord voorgesteld, dat weinig tegenkantsing ontmoette; de hertog van Wellington trachtte de gevaarlijke en ongrondwettige strekking aan te toonen van de zoogenaamde nationale vereeniging, welke sedert eenigen tijd (door den heer O'Connell) te Dublin was opgericht; en laakte voorts de staatkunde van het bestuur, met opzigt tot Spanje. Lord Melbourne kan niet ontkennen dat hij de handelingen der Iersche vereeniging moest afkeuren, en hij geen grond voor hare oprigting zag. Wat Spanje betrof, beweerde de eerste minister, dat Engeland niet was tusschen beide getreden, maar slechts, naar den zin van het viervoudig verbond, had medegewerkt. Daarop werd het adres aangenomen.

Bij de gemeente heeft sir Robert Peel inzonderheid trachtte aan te toonen, de duisterheid van het traktaat van het Viervoudig Verbond, en de onstaatkundigheid van desniettemin, alleen, éene partij in Spanje zoo krachtadig te ondersteunen, als het ministerie gedaan heeft en nog doet. Lord Palmerston was gedrongen, in zijn antwoord te erkennen, dat de hulp louter tot eene *scheepsmagt* moet worden beperkt; terwijl hij overigens ophelderingen later beloofde. Sir R. Peel kreeg nog minder voldoende antwoord nopens de Portugesche zaken. De uadere beraadslagingen zouden heden plaats hebben.

## NEDERLANDEN.

GRAVENHAGE, den 3 Februarj.

Bij Koninklijk besluit van den 20 dezer (*Staatsblad no. 1*), is de onlangs te Tiel, onder de benaming van *Nederlandsche algemeene verzekeringmaatschappij tegen Zee-, Rivier- en Hagelschade*, opgerigte naamlooze maatschappij, bekrachtigd en de deswege tusschen de deelnemers verleende akte van overeenkomst goedgekeurd. Deze maatschappij is bestemd tot het verzekeren van schepen, met derzelver ladingen, tegen zee- en riviergevaar, van goederen; tegen alle gevaar van vervoer, en van veldvruchten tegen hagelschade. Het maatschappelijke kapitaal is bepaald op f 500,000, verdeeld in honderd aandelen van f 5000 ieder. Het reservefonds is op f 50,000 bepaald. Het bestuur der maatschappij is opgedragen aan zeven commissarissen en een directeur, zijnde de heer P. Reuchlin, te Tiel; terwijl tot commissarissen, leden van den raad van administratie, zijn benoemd de heeren Mr. W. A. van Lath-de-Laude en Jonkhr. D. F. Reuchlin, beiden te Tiel woonachtig.

— De op éergisteren te Amsterdam gedane collecte voor de noodlijdenden door de stormen van 29 November en 25 December II., heeft, buiten het biljoen en de vreemde specien, opgebracht de aanzienlijke som van f 22,697,89½.

— Men schrijft uit 's Bosch, van den 2 Febr., het volgende: «De 29<sup>e</sup> verjaardag van H. K. H. prinses Louisa Augusta Wilhelmina Anfalía gemalin van Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, is gisteren alhier, met de gewone plegtigheden gevierd.

«Van wege het stedelijk bestuur, is aan de ingezetenen der stad, op den 31 Januarij jl., bekend gemaakt, dat, te beginnen met primo Februarj, stads poorten en boomen des morgens zullen geopend worden ten zes ure; dat de poorten van dan af, des avonds ten half zeven ure op het kluiket zullen gesteld worden en ten half acht finaal gesloten; zullende de finale sluiting der boomen plaats hebben des avonds ten half zeven ure, met uitzondering echter, van den boom aan den uitloop der Zuid-Willemsvaart, welke zal open blijven tot na de aankomst der stoombooten.»

— Men schrijft uit Zwolle van den 26 Januarij, het volgende:

Als een vervolg op het in den *Letterbode*, van den 13 Januarij, medegedeelde bericht van den heer Bunt uit Utrecht, over den middelbaren tijd, waarbij, onder anderen, ook als zeer nuttig en noodzakelijk, ter berekening van den tijd, wordt aangewezen het daarzijn in iedere gemeente van goede zonnewijzers, strekt het ons tot een bijzonder genoegen, onze lezere te kunnen mededeelen, dat onze klokkenist, de heer K. W. Uhlman, voor eenige tijd heeft uitgevonden eene nieuwe soort van zonnewijzer met een' beweegbaren uur- en minuutwijzer, die zoo duidelijk en juist is, dat hij van den opgang tot den ondergang der zon, wanneer hij slechts een weinig door hare stralen geraakt wordt, den zonnetijd tot op eene minuut, ja zelfs eene kwart minuut aanwijst, en die dus verre te verkiezen is boven de gewone zonnewijzer, die slechts duidelijk de volle en halve uren aanwijzen.

Volgens hetgene wij vernomen hebben, heeft de heer Uhlman reeds naar onderscheidene steden in ons vaderland van die nieuwe zonnewijzers, tevens met regulateurs, geleverd, als naar Leeuwarden, Laiden, Dokkum, Sneek, Assen, enz.

En terwijl nu, bij het regelen der uurwerken, het gebruik van goede zonnewijzers onmisbaar is, zoe hebben wij gemeend het publiek geene ondienst te doen, door hetzelfde bekend te maken, dat er gelegenheid bestaat, om bij onze stadgenooten klokkenist, den heer K. W. Uhlman, van dit nuttig werktuig,

tegen eenen redelijken prijs, voorzien te kunnen worden. — Uit het dezer dagen in het licht verschenen Jaarboekje over 1837, ontleenen wij het volgende statistiek:

De bevoiking des Rijks beliep op 1 Januarij 1836, 2,528,367 zielen, als: in Noord-Brabant 358,958, Gelderland 328,091, Noord-Holland 420,448, Zuid-Holland 497,311, Zeeland 141,987, Utrecht 137,372, Vriesland 221,273, Overijssel 186,565, Groningen 168,346 en Drenthe 68,038. In vergelijking met de bevoiking op 1 Januarij 1835, is dezelve, gedurende dat jaar, met 23,075 zielen vermeerderd.

Geboren zijn in 1835, 89,548; als 45,838 van het mannelijk en 43,710 van het vrouwelijk geslacht. Van dit getal waren 84,385 wettige en 5163 onechte kinderen. In Noord-Brabant zijn in dat jaar, geboren 11,806, Gelderland 11,010, Noord-Holland 15,058, Zuid-Holland 19,551, Zeeland 6042, Utrecht 5122, Vriesland 7362, Overijssel 5997, Groningen 5538 en Drenthe 2062 kinderen. In Januarij 1835 zijn geboren 8089 kinderen, Februarij 7910, Maart 8373, April 7213, Mei 6557, Junij 6064, Julij 6071, Augustus 7004, September 7857, October 8309, November 3068 en December 8033.

Overleden zijn in 1835, 66,473 personen, als 34,235 van het mannelijk en 32,238 van het vrouwelijk geslacht, en wel in Noord-Brabant 7806, in Gelderland 6635, Noord-Holland 15,251, Zuid-Holland 16,161, Zeeland 4447, Utrecht 3652, Vriesland 3947, Overijssel 3919, Groningen 3317 en Drenthe 1338. In Januarij 1835, zijn overleden 5993 personen, Februarij 5034, Maart 5464, April 5440, Mei 5098, Junij 4910, Julij 4475, Augustus 5050, September 5938, October 6272, November 6475 en December 6324.

Er zijn, in 1835, 22,607 huwelijken gesloten, als: in Noord-Brabant, 2982, in Gelderland 2862, in Noord-Holland 4063, Zuid-Holland 4558, Zeeland 1437, Utrecht 1205, Vriesland 1943, Overijssel 1651, Groningen 1356 en Drenthe 570.

In Noord-Brabant zijn in 1835 geboren 11,806 kinderen, als 11,114 wettige en 692 onechte, en 6148 van het mannelijk en 5658 van het vrouwelijk geslacht, overleden 7806 personen, als 3999 van het mannelijk en 3807 van het vrouwelijk geslacht; *gehuwd* 2982 paren; slechts ééne *echtscheiding* heeft er plaats gehad.

De geboorten hebben plaats gehad als volgt: in Januarij 1112, Februarij 1045, Maart 1115, April 960, Mei 930, Junij 718, Julij 740, Augustus 933, September 994, October 1161, November 1069 en December 1029; de sterfgevallen: in Januarij 739, Februarij 615, Maart 706, April 639, Mei 639, Junij 516, Julij 475, Augustus 581, September 709, October 715, November 677, en December 797.

### HET REVOLUTIONNAIRE SPANJE IN 1837, EN FRANKRIJK IN 1791.

Er is niets nieuws onder de zon en hetgeen thans in Spanje omgaat, is volkomen de herhaling van hetgeen men in Frankrijk gezien heeft; het is dezelfde regeringloosheid, dezelfde woede bij de revolutionairen, dezelfde wanorde in de provincie en dezelfde uitvaringen in de kamers. De Cortes volgen de wetgevende kamer van Frankrijk van dien tijd in hevige uitvallen en dwaze ontwerpen na. Te Madrid even als vroeger in Frankrijk bestaat eene scheurmakende partij, die eene geheele omverwerpende verwacht. Men spreekt van eene hervorming in de geestelijkheid op een tijdstip dat men van de geestelijkheid niets wil weten, terwijl eene commissie bij de Cortes nagenoeg hetzelfde korat herhalen, hetgeen in 1790 de Camus, de Martineau's en de Lanjuinais zeiden om de burgerlijke constitutie voor de geestelijkheid te doen aannemen. Deze commissie heeft haar rapport over de hervorming der kerk uitgebragt en daarin gezegd, dat bijna het derde gedeelte der bisdommen van Spanje openstaat, en vermits de regentes in de vacante plaatsen der bisdommen voorzien heeft, en de benoemde personen nog geene bullen bekomen hebben, heeft de commissie een plan geheel en al overeenkomstig aan dat der constituenten van 1791 voorgesteld, namenlijk dat de benoemde bisschoppen bezit nemen van de zetels en in functie treden. Dit alles staat met de Fransche constitutionele bisschoppen gelijk; men kan derhalve niets anders dan ingedrongen bisschoppen verwachten, eene scheuring kan plaats hebben en godsdienstige twisten zullen zich met burgerlijke oneenigheden vereenigen. Ziedaar de afgrond welke onbegonnen en kwalijkgezinden wetgevers in het oog hebben.

De Commissie der Cortes verlangde dat de nuntius alleen aan de benoemde bisschoppen beval, om bezit van hunne zetels te nemen; dan er is geen nuntius in Spanje en welke nuntius zou kunnen bevelen om den paus niet te kennen? Ook een lid der commissie de heer Gonzales Alonzo heeft het rapport bestreden; men zoude, heeft hij gezegd, de benoemde bisschoppen eene verkeerde houding doen aannemen met hun te dwingen om hunne bediening uit te oefenen alvorens zij hunne bullen hebben. Napoleon wilde ook de bullen niet kennen, doch liet mislukte hem. De heer Alonzo vreest dat men eene vervolging wil invoeren. Die afgevaardigde verlangt dat men met Rome onderhandele en dan eerst te werk gaat, in geval men alle toegevendheid zou weigeren.

De heer Martinez Velasco heeft ten voordeele van het rapport gesproken. Hij wilde dat men van stonde af aan *den weg der gerechtigheid, orde en regelmatigheid* insloeg; Men kan hier eerder zeggen den weg van wanorden en onregelmatigheid.

Op eene trotsche toon vroeg hij of de Cijprianen en de Augustijnen bullen hadden en hij weet niet dat men zich sedert de eerste eeuwen tot de Pausen gewend heeft, om de bisschoppen te bevestigen. De tegenwoordige tucht is algemeen en oud; eene partikuliere kerk zou dezelve niet kunnen veranderen, met des te meerder zeden behoort het niet aan eene staatkundige vergadering om zulk eene hoofdzakelijke verandering in te voeren. Overigens heeft de heer Valasco zijn geheim bij het eindigen zijner redevoering geopenbaard en dit is, dat men moet worstelen met het hof van Rome even als met *een wild dier en hetzelfde het hoofd afslaan om er goed van af te komen*. In Frankrijk kon men onder het schrikbewind en dat der goddeloosheid niet heviger spreken. Wat moet men van eene vergadering, waarin eene dergelijke taal geduld wordt, verwachten? Wie siddeert niet soortgelijke wetgevers geroepen te zien om over het lot van godsdienst in Spanje te beslissen? en een katholijk, een openbaar persoon, een afgevaardigde zulke hevige grove en brutale woorden te hooren uitspreken! O arm land!

Het vervolg dezer beraadslagingen is verder niet bekend, doch men heeft redenen om voor alles te vreezen,

### GEVOLGEN DER ARTIRELEN VAN BADEN.

De vrees der Katholijken heeft zich wezenlijk bevestigd. De heer Varé, pastoor van Courgenay, benoemd tot de pastorie van Porrentrut, heeft zich in weerwil van al de redenen, die hem moesten terug houden, geïnstalleerd. Hij wist hoezeer de kudde aan deszelfs herder, de eerwaarde heer Cuttat, die neg altijd gedwongen afwezig blijft, en wiens zaak éerlang voor den regter zal behandeld worden, verkleefd was. Het zou welvoegelijker geweest zijn, de beslissing af te wachten, alvorens de plaats van zulk een achtbaar en aanzienlijk man te komen bekleeden. De parochie Porrentrut werd voorloopig door den heer Buchwalder waargenomen, die door zijne wijsheid de gemoederen had weten tot zich te trekken. Men kon de zaken in dien staat gelaten hebben; ook is de heer Varé niet welkom ontvangen. Weinig geloovigen gaan hem hooren, doch de liberalen hebben hem onder hunne bescherming genomen. Sedert dien tijd ziet men in de kerk vele lieden die vroeger er nooit inkwamen. Het patriottisch genootschap zendt deszelfs handlangers daarnaar toe en het dagblad *l'Helvétie*, waarvan de gevoelens jegens de geestelijkheid zoozeer bekend zijn, heeft zich belast den ijver en de godsvrucht van den heer Varé te prijzen, zijne onderwijzingen hemelhoog te verheffen en hem als den waren herder te doen beschouwen.

Het is te betreuren dat deze geestelijke Mgr. den bisschop van Bazel niet onderrigt heeft over den wezenlijken staat van zaken; de prelaat zou ongetwijfeld de eerste geweest zijn om hem aan te raden van lievet te Courgenay te blijven, dan te Porrentrut eene oorzaak van twist en tweedragt te worden.

De Katholijken zachten ook over de nieuwe regeling van het collegie van Porrentrut, waaruit men de achtbaarste geestelijken onder bespottelijke voorwendselen verdreven heeft, om het bestuur van het huis aan eenen geheel tegenstrijdigen invloed over te geven; alzoo heeft men om de liberalen te behagen, het aanzienlijkste gedeelte der inwoners, vaders des huisgezins, de vrienden eener goede opvoeding, tot misnoegen gebragt.

Deurne 3 Februarij 1837.

Aan de Redactie van den Noord-Brabander.

Sedert acht dagen levert de gemeente van Deurne een bewijs op, dat ook dit gewest schatten in zich bevat, wat oudheid en geschiedenis betreft, gerust met de andere deelen onzes lands gelijk kan gesteld worden. De aandacht onzer Vaderl. geleerden wordt derhalve op het volgende gevestigd: waardoor zij mogelijk in de gelegenheid gesteld zullen worden, niet alleen om hunne collectien van antiquiteiten met belangrijke artikelen te vermeerderen, maar ook om de geschiedenis met gewichtige bijdragen, dienst te bewijzen.

Door het corps offic. van het Regt. Huss. No. 6 begonnen en door particulieren, in hoop van schatten te vinden, voortgezet, is men hier bezig, met het opdelfen eener kamp of leger, of wel begrafsplaats; denkelyk afkomstig, van eene door de Romeinen, uit de Ardennen verdreven, en hier, achter de moerasgronden der Peel, verscholene volksstam. Verscheidene urnen of potten van verschillende grootte, allen met asch van verbrande lichamen en kleine beentjes opgevuld; zijn reeds opgegraven; terwijl in sommige stukjes van metaal en gedeelten van wapenen gevonden zijn. Deze potten zijn door heuveltjes van differente hoogte bedekt, en die even als de potten, zekerlijk na het aanzien en rang, dat de aldaar begravenen bekleed heeft, in grootte en hoogte hebben toegevoegen. De pot is bijna gelijk eene kloot, eenigzins naar het boven- en benedeneinde ovaal toeloopende, terwijl ze aan het boveneinde eene schuins opstaande rand heeft, die genoegzaam dezelfde omtrek als de pot zelve zal hebben, en het deksel dat in evenredigheid der pot zeer klein is, sluit goed en schijnt dicht bestreken te zijn. De grootste potten zullen eene diameter van 3 palmen hebben terwijl de kleinste nauwelijks 1 à 1½ zullen reiken en de heuveltjes ook wel een verschil van bijna ééne el zullen opleveren, daar men er vindt, die schier 2 en anderen die meer dan vijf voeten hoog zijn. De potten zijn van potaarde (welke ook hier gevonden wordt) gemaakt, en toonen aan dat zij de kunst van draaijen reeds tot eene aanmerkelijke hoogte gebragt hadden.

**BETALING VAN PENSIOENEN.**

De Administrateur van 's Rijks Schatkist, in de provincië Noord-Brabant, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de Betaling zal geschieden van de Pensioenen, ten laste van 's Rijks Schatkist, loopende over de laatste zes maanden des jaars 1836.

Verwittigt de belanghebbenden, dat men met de betaling een aanvang zal nemen op maandag den 13 Februarij ten Kantore van hem Administrateur, van des voormiddags 9 tot 12 ure (uitgezonderd zon- en feestdagen).

De belanghebbenden worden verzocht, om zich ten spoedigste van de noodige Attestatiën de vita, te voorzien, ten einde de betaling in de eerste week zal kunnen geschieden.

's Hertogenbosch, den 31 Januarij 1837.

L. J. DE LA COURT.

Getrouwd

S. P. A. DE BRUYN,  
Notaris te Beers  
en  
A. P. VAN DYCK.

's Reson, 31 Januarij 1837.

Heden avond overleed, tot onze innige droefheid, na een langdurig en smartelijk lijden, onze eenig geliefde Zoon en Stiefzoon P. J. G. DE ROOCK, in den jeugdigen ouderdom van vier en twintig en een half jaren, na vooraf bediend te zijn met de HH. Sacramenten van onze Moeder de heilige Kerk.

Besit, 31 Januarij 1837.

C. C. OETERS,  
H. DE HAAS.

Vrienden en Bekenden, gelieve deze eenige voor Algemeene kennisgeving aan te nemen.

**BEKENDMAKINGEN.**

**GROOT NEDERLANDSCH CIRQUE OLYMPIQUE**

ONDER DIRECTIE VAN

**J. FOUREAUX,**

STAANDE MET ZIJN WELINGERIGTE SOLIDE LOCAAL OP DE PARADEPLAATS

**TE 'SHERTOGENBOSCH.**

Op ZONDAG, den 5 en DINGSDAG, den 7 Februarij 1837. GROOTE, BRILLANTE V O O R S T E L L I N G E N in de R I J K K U N S T en de G E D R E S S E E R D H E I D der P A A R D I E N, waarin zich alle leden van het gezelschap zullen beijveren om de algemeene tevredenheid van het geachte Bossche Publiek te verwerven.

De aanvang is precies des avonds ten half zeven ure. NB. Het lokaal zal door Kagchels verwarmd worden.

**LEES HIER:**

Ben netje en volledige P L A T T E L A N D S A P O T H E E K wordt voor een' civielen prijs te Koop gepresenteerd, Brieven France onder de Letters T. Z. bij O. van Gemert en Zonen, boekhandelaren te 's Hertogenbosch.

**MARKTBERIGTEN.**

Graanprijzen te 's Hertogenbosch, den 1 Februarij 1837.  
Rogge } f 4.80 à 4.30  
Boekweit } per Ned. Mud, } - 4.30 à 4.20  
Haver } - 2.15 à 2.00  
Garst } - 3.66 à 0.00  
Het Nederlandsche pond Boter. } - 0.72 à 0.68  
De 3 Roggebrood 26 Cents.

**Graanprijzen te Eindhoven, den 31 Januarij 1837.**

Rogge } f 4.80 à 0.00.  
Boekweit } het Nederlandsche Mud, } » 3.90 à 0.00.  
Haver } » 2.60 à 0.00.  
Het Nederlandsche pond Boter. . . . . » 0.50 à 0.55.

**Prijzen der Granen te Amsterdam, 2 Februarij 1837.**

Tarwe met weinig handel, in een doen; 126 p. n. Zeeuws. f. 220; 127 p. mindere dito f 215. — Rogge zonder affaire. — Garst zonder handel. — Haver prijshoudend; 75 p. p. n. Voer f 82; 85 p. n. dikke f 90 bij partij; 74 p. ger. u. Voer f 72. — Boekweit niets omgegaan.

**Prijzen der Olie te Amsterdam, 2 Februarij 1837.**

Koolzaad dadelijk zonder handel; op 9 vat in Sept. 54 L. — Lijnzaad niets omgegaan. — Raapolijs was weder flauwer; per 67w. f 38; Vliegend f 37 à 38; Mei f 35; à 35; September en October f 32; à 32. — Eijnolijs per 67w. f 35; Vliegend f 34. — Londen, 30 Januarij. De aanvoer van Tarwe gedurende de vorige week was zeer gering en de kwaliteit van het graan zeer slecht zijnde, wil niemand hetzelfde koopden dan tot 1 a 2 sh. lageren prijs; puike monsters echter bedingen den vorigen koers. Van Garst was heden weinig aangevoerd, maar van de vorige week was veel overgebleven; alle soorten moeten ruim 2 sh. lager worden aangemerkt, terwijl de handel tevens onbeduidend was. Boonen en Erwtten 2 sh. lager. Haver was zeer ruim ter markt, doch slecht geconditioneerd; Iersche soorten zijn 6 p. a 1 sh. lager, maar goede vreemde voerhaver spute-neert den vorigen prijs.

**BEURSPRIJZEN.**

Weenen, den 25 Jan.: 5 pCt. Metall. 104; 4 pCt. 99; 3 pCt. 75; Bankactien 3 pCt. 1362.

Parijs, den 30: Er is ter beurze weinig voorbeeld geweest van zoo geringen handel, den dag vóór de rescontre. De 5 pCt. zijn gebleven 109,10; 3 pCt. 79,75; Sp. Ardoins hebben zich, bij weinig handel, om de hoogte van zaterdag staande gehouden. Men sprak veel van een artikel van het Madridsche dagblad *El Mundo*, waarin over de financiële handelingen van den heer Mendizabal gehandelt wordt. Dit artikel is, naar men zeide, door een ambtenaar aan het bestuur van Spanje geschreven, die door zijne betrekking op de hoogte is, om de nadeelige maatregelen van voornoemden minister licht te leggen. Daar het hier ter beurze echter als een artikel van beoordeelen haat beschouwd werd, hechte men er niet veel belang aan. — Londen, beurt heeft men berigten uit Madrid, tot den 23 ontvangen. Volgens deze, zou de heer Carasco op het punt staan, den heer Mendizabal in het ministerie op te volgen; men was over die keuze niet zeer tevreden, daar de heer Carasco niet altijd zeer gelukkig in de keuze zijner bijzondere financiële operatiën geweest is. De Ardoins zijn gebleven 25; uitgest. 8; passief 7; Portugal 3 pCt. 31. De Fransche 3 pCt. in de Coudissas 79,97; aangeboden. — De Winsten te Amsterdam, den 31: bij fluctuatiën van 5 pCt. 100; 4 pCt. 99; 3 pCt. 75; — In Coudissas de 3 pCt. 79,76 aangeboden. — Londen, eene maand 57; drie maanden 57 g.

Londen, den 31: 3 pCt. recons. 89; Ardoins 26; Uitgest. 12; Passive 7; Portug. 3 pCt. 31; Holl. 2 pCt. 54; de 5 pCt. 103; Colamb. 26; Brazilië 86.

De Spaansche effecten hebben zich op denzelfden stand gehouden zonder handel. Men sprak veel over een artikel in het Madridsche blad *el Mundo*, waarbij het vreesbrikelijke deficit wordt verklaard, hetwelk door Mendizabal met zijne financiële plannen in de schatkist moet zijn vergoed; dit artikel is, naar men zegt, gevloerd uit de pen van iemand die aan het departement van finantiën geafficheerd was, en die door zijne positie een juist begrip heeft kunnen verkrijgen van de noodlottige gevolgen, welke onmisbaar zouden plaats hebben, wanneer men de middelen goedkeurt, die door Mendizabal gebeydig worden om zich geld te verschaffen. Daar men echter ter beurze dit artikel slechts aanmerkte als eene wraakoefing tegen dien minister, bleven de Spaansche fondsen stationair.

Brieven uit Madrid van 23 Januarij, verzekeerden dat aan den heer Carasco weldra het portefeulle van finantiën zal worden opgedragen, van welke verkiezing men echter niet veel belooft. Antwerpen, den 1 Febr.: Belg. 100; O. Metall. 103; a 1; Sp. Ard. 24, 23; Defered. 8; Nap. renten 92; B. Favotiere 60; Sicil. 92; Rom. L. 101; Id. te Antw. 98; Braz. 85. — Wisselkoers op Amst. en Rott. 4 pCt. verlies k. z.

**PREJS-COURANT DER EFFECTEN, TE AMSTERDAM, Den 2 Februarij 1837.**

Laagste Hoogste Keersten koers. koers. 4 1/2 ure.			Laagste Hoogste Keersten koers. koers. 4 1/2 ure.			Laagste Hoogste Keersten koers. koers. 4 1/2 ure.		
NEDERL. Werk. sch. à 2 1/2 pCt.	53 1/2	54 1/2	PORTUGAL, Obl. te Lond.	5	pCt.	PRUISSEN, Dito dito R. 50.	141	
Dito dito..... 5	101 1/2	101 1/2	Dito dito..... 3			Negot. Londen 1830.... 4	pCt.	113
Uitgestelde schulds..... 1			NAPELS, Cert. bij L. et B. 5			Oosterr., Aand. L. fl. 100	f	113 1/2
Kansbill. van dito..... f	22 1/2		Dito bij Falconet et C. 5			Dito dito fl. 250		
Amortisatie-Syndikaat. 4 1/2 pCt	94 1/2		Leening te L. bij Roths. 5		100	Metalliek..... 5	pCt.	100 1/2
Dito dito..... 3 1/2	78		Aandeelen Tavoliere... 3			Dito..... 3		
Handel-Mantschappij... 4 1/2	181 1/2	182 1/2	Dito te Parijs..... 3			Dito te Londen gen... 5		
Nieuwe Dito..... 4 1/2	102 1/2		Russ., Obl. Hope 1823... 5		103 1/2	Dito..... 2 1/2		
O. I. Leening..... 4	90	90 1/2	Dito dito 1823..... 5		104 1/2	Ween. Bank Gbl. et C., 5		
FRANKR., Ins. Grootb. 3			Dito dito 1823..... 5		95 1/2	Dito..... 4		
ENGLAND, dito..... 3			Cert. bij dito 1823..... 5			N. Weener Aand. fl. 500	f	
SPANJ., L. bij Ard. 8 1/2 5	24 1/2	24 1/2	Obligatiën te Londen... 5			DENEMARK., L. te Lond. 3	pCt.	
Dito bij dito, onb. stuk. .	24 1/2		Certificat. te Hamburg. 5			BRAZILIEN, Dito Rotsch. 5		86
Passive..... 7 1/2			Inschrijving in Assig... 6			DARMSTADT, Aand. bij Lot. f		
Defered..... 7 1/2			Certificaten van dito... 6		66 1/2	Russ. Fr. Aand. 500 fr.		
Fransche Uitgestelde....	8 1/2	8 1/2	POLEN, Aand. Lot. fl. 300.		67 1/2	Dito 100 fr.....		
Engelsche Uitgestelde....								

De handel in onze binnenlandsche fondsen verdient heden geene vermelding; de prijzen zijn nageboeg nominaal. In Spaansche fondsen was eenige meerdere levendigheid. De koers der Ardoins, ondersteund door het betere merk van Antwerpen, heeft zich geheel op deszelfs standpunt van gisteren gesouseneerd. Laatste Prijzen ten 5 ure. Integralen 53 1/2 a 1/2; Holl. 5 pCt. 101 1/2; Kansb. f 22 1/2 a 1/2; Ardoins van 85 £ 21 1/2.